

SVADBA V KÁNE GALILEJSKEJ

V Káne Galilejskej bola svadba. Bola tam aj Ježišova matka. Na svadbu pozvali aj Ježiša a jeho učeníkov. Keď sa minulo víno, povedala Ježišovi jeho matka: „Nemajú vína.“ Ježiš jej odpovedal: „Čo mňa a teba do toho, žena? Ešte neprišla moja hodina.“ Jeho matka povedala obsluhujúcim: „Urobte všetko, čo vám povie!“ Stálo tam šesť kamenných nádob na vodu, ktoré slúžili na očisťovanie, ako bolo zvykom u Židov, každá na dve až tri miery. Ježiš im povedal: „Naplňte nádoby vodou!“ A naplnili ich až po okraj. Potom im povedal: „Teraz načrite a zaneste starejšiemu!“ A oni zanesli. Keď starejší ochutnal vodu premenenú na víno – on nevedel, skade je, ale obsluhujúci, čo načierali vodu, to vedeli –, zavolať si ženícha a vravel mu: „Každý človek podáva najprv dobré víno a horšie až potom, keď si hostia upili. Ty si zachoval dobré víno až doteraz.“ Toto urobil Ježiš v Káne Galilejskej ako prvé zo znamení a zjavil svoju slávu. A jeho učeníci uverili v neho. (Jn 2, 1-11)

Svätého Hieronyma sa raz opýtali, prečo Ježiš na svadbe v Káne Galilejskej premenil až toľko vody na víno, že ho počas svadby nebolo možné vypiť. On odpovedal: „To preto, aby sme z neho mohli piť aj my dnes.“

Vzťah Boha k vyvolenému národu je viac ráz v Písme pripodobnený k vzťahu ženícha s nevestou a hojnosť najjemnejšieho vína pre starozákonného človeka znamenala príchod dávno očakávaných mesiášskych čias. Ježiš prichádza na svadbu ako pravý Ženích. Privádza so sebou Matku i učeníkov, zárodok novej rodiny, Cirkvi.

Svadba v Káne sa udiala na *tretí deň*. Nie je jasné, ku ktorému predošlému dátumu evanjelista výraz *tretí deň* vzťahuje. Nie je to údaj časový, ale symbolický. V Starom zákone je *tretí deň* dňom zjavenia Boha, ako to dokumentuje napríklad správa o stretnutí Boha s Izraelom na Sinaji: *Keď nastal tretí deň, začalo za rána hrmieť a blýskať sa... Pán zostúpil na vrch Sinaj v ohni.* (Ex 19, 16-18). V kontexte Knihy Genezis je *tretí deň* dňom, kedy Boh učinil až dve diela – dal zemi vynoriť sa z vôd a zároveň je tento deň prvým dňom života na zemi, lebo sa v ňom objavili zelené rastliny. V tento deň sa v správe o stvorení až dva razy hovorí *A Boh videl, že je to dobré*. Aj preto Židia uzatvárali manželstvá v tretí deň týždňa (naš utorok), lebo tento deň považovali

za dva razy požehnaný Bohom. Zároveň možno v *treťom dni* začuť odkaz na Kristovo zmŕtvychvstanie.

V miestnosti stojí šesť nádob. Číslo šesť je symbolom neúplnosti, nedokonalosti. K sedmičke, ktorá je v biblickej reči symbolom dokonalosti a úplnosti, jej vždy bude čosi chýbať. Nádoby sú z kameňa. Rovnako ako tabule Zákona, ktoré dostal Izrael na Sinaji. Sú prázdne. Náboženstvo založené na príkazoch a zákazoch už bolo vyprázdnené. Ani my si s takýmto náboženstvom nevystačíme. Neosloví ľudí, ktorí hľadajú Boha. Nemá iskru, náboj, život.

Ježiš káže naplniť nádoby vodou. Vodu používali Židia na očisťovanie. Tá ale k skutočnému očisteniu nestačí. Ľudstvo samo si bez Božieho zásahu nedokáže zabezpečiť to najpodstatnejšie – spásu a plnosť života. Ježiš premieňa vodu na víno a neskôr na krv, ktorá jediná má moc očistiť človeka od hriechu. *Posledné, nové víno* je lepšie ako *prvé, staré* (Mt 9, 17). Naplnenie až po okraj je obrazom „túžby“ Boha, aby mu človek patril úplne celý.

Evanjelista sústreďuje pozornosť aj na Ježišovu Matku. Nám sa Ježišov rozhovor s ňou zdá nezdvorilý a tvrdý. Viacero biblistov sa pokúšalo o jeho zmiernenie, ale známky odstupu a odmeranosti v ňom vždy budú prítomné. Označenie Márie ako *ženy* – rovnaké, akého sa jej dostane pod krížom – ju už teraz zaraďuje do príbuzenstva na základe viery, a nie podľa pokrvných zväzkov.

Prekvapujúca je Máriina reakcia na Ježišove slová. Napriek zdanlivému odmietnutiu hovorí obsluhujúcim: „*Urobte všetko, čo vám povie.*“ Nehovorí: „*On povedal, aby ste urobili všetko, čo povie.*“ Jej viera je oproti viere iných postáv Jánovho evanjelia (Nikodém, Samaritánka, Marta) „dokonalejšia“. V slovách „*urobte všetko, čo vám povie*“ tiež vidíme odkaz na Starý zákon: na formulu viery, akou Izrael odpovedal na prísľuby Zmluvy zo Sinaja: „*Budeme robiť všetko, čo hovoril Pán.*“ (Ex 19, 8). Slová Márie „*urobte všetko, čo vám povie*“ sú zároveň poslednými jej slovami uvedenými v evanjeliách, akýmsi duchovným testamentom pre človeka, ktorý uveril.